

Segítenek-e a csökkent munkaképességűek gondjain?

Napjainkig vitathatatlanul óriási fejlődött a közegészségügy, jobb körülmények között élünk és dolgozunk. Am az élet kényes részét jelképezi a sok emberrel a betegség, az előregedés, melyet még tetéznék a most is gyakori balesetek. Ez az oka, hogy sokan élnek Szegeden is olyan dolgozók, akiknek rövidebb vagy hosszabb időre csökken a munkaképességük, akik kisebb vagy nagyobb mértékben megrokkannak. Az ilyenek a társadalom segítségét várják azon túl, hogy orvosi ellátásban, táppénzben, vagy egyéb segítségekben részesüljenek. Sok csökkent munkaképességű kíván könnyebb beosztást, vagy olyan munkakört, ahol ő maga is dolgozhat, kereshet.

Fejlődő gondoskodás

Az elmúlt években kétségkívül fejlődött az ilyen dolgozókról való gondoskodás. Csongrád megyében például 481 vak, illetve csökkent látóképességű ember él. Százharmincat intézetben gondoznak, tizenötnek rendszeres segélyt folyósítanak, a többiek különféle munkakörökben dolgoznak, csupán hat vár elhelyezésre. Sikerteljesen sikertelenek és nagyothallónak munkát biztosítani.

Idén lesz tíz éves, hogy a csökkent munkaképességűek részére létrehozták a szegedi Fonalfeldolgozó Vállalatot. Akkor huszonhat, ma pedig 407-en dolgoznak itt, 80 százalékban részorvultak. Néhány éve alakították ugyanezzel a céllal a Siketek és Nagyothallók Kisipari Szövetkezetét, ahol 12-ről 140-re emelkedett a létszám, s ebből 90 százalék csökkent munkaképességű. A vállalatok általában végrehajtották azokat a rendeleteket, amelyek előírják, hogy megfelelő beosztásokat vegyenek nyilvántartásba és tartanak fenn a munkaerőcsökkenést szenvedők részére. Ezekre a helyekre az üzemek csaknem

kizárólag a valóban erre szoruló saját munkáikat osztják be. Több csökkent munkaképességű foglalkoztatott könnyebb munkakörben a szolgáltató és a kertészeti vállalat is.

Miért a húzódozás?

A javuló helyzet ellenére sok ember problémája még megoldatlan Szegeden. A vállalatok még a saját kebelükön belül megtehető, vagy megrokkán dolgozók mindegyikének sem tudnak könnyebb beosztást biztosítani, nemhogy kiváltságokat vegyenek fel. Némelyik alkalmazottat azért nem állíthatnak például vagyonőrnek, vagy telefonkezelőnek, mert korábbi magatartása nem teszi alkalmassá erre. Húzódoznak egyes üzemek a csökkent munkaképességűek alkalmazásától, mert azok kisebb teljesítménye rontja az egy főre eső termelési értéket, s úgy vélik, ennek a tervteljesítés is kárát vallja. Egyes betegségekben — mint például epilepsziában, vagy ideg- és elmebetegségekben szenvedők — zavart is okozhatnak a termelésben. Házipari, bedolgozó rendszerrel sem tudnak annyi embert foglalkoztatni, mert azokat a cikkeket, amelyeket pillanatnyilag készíteni tudnának, nem igényli a kereskedelem. Ezért küzdenek gyakran például a háziparban dolgozók is munkahiánnyal. A két, kimondottan ilyen célra szervezett szegedi vállalat, illetve szövetkezet felvevőképessége is kevés.

Intézkedések, tervek

E problémák megoldására várnak és sok száz embert foglalkoztatnak Szegeden. Ezért ismertetjük az illetékes szervek több új intézkedését és tervét a csökkent munkaképességűek helyzetének javításával kapcsolatban.

A Munkaerőcsökkenést Véleményező és Felülvizsgáló Bizottság heti kétszeri

rendelésén átlag harminc dolgozó fordul meg, köztük természetesen régiek is. Az ilyen bizottságok országos központja idén új nyilvántartási eljárást vezetett be. Vidéki szerveitől minden megrokkant, nyugdíjhatáron innen levő dolgozóról jelentést kap: munkaképessége rehabilitálható-e, képes lesz-e bizonyos győgmódok után újra a saját munkakörében dolgozni, vagy pedig más foglalkozás választására kényszerül? Az országos felmérés és nyilvántartás még az idén elkészül s a teljes kép birtokában újabb javaslatokat is kidolgoznak az ilyen dolgozók helyzetének könnyítésére. (A rehabilitáció mikéntjére, esetleg csökkentett munkaidő bevezetésére a kiegészítő rokkantsági járulékkal stb.) Ez azért is célszerű terv, mert a jelenleg rokkantként nyilvántartottak mintegy ötven százaléka más munkakörben tudna dolgozni, így nagyobb lenne a jövedelme, nem utolsósorban az életkedve, s a társadalomnak is nagy hasznára volna.

Nem máról holnapra

A szakszervezeteken és az egészségügyi szerveken kívül a csökkent munkaképességűek foglalkoztatását, s általában a teljes szegedi helyzetet külön bizottság vizsgálja felül, mely a közeljövőben kezdi meg működését. Számba veszi az igényeket, a lehetőségeket és új alkalmazási lehetőségeket is keres. Ezzel a munkával előreláthatólag össze készülnek el. Addig is több törekvés szolgálja a csökkent munkaképességűek érdekét. A Siketek és Nagyothallók Szövetkezte ebben az évben már 25 új tagot vett fel, s még újabbak alkalmazására készül, továbbá tárgyalásokat folytat arról, hogy részlegét nyit Hódmezővásárhelyen, majd a megye több városában. A tbc-ből gyógyuló betegek elhelyezését könnyíti az üzem orvosok és a gondozóintézetek között nemrég létrejött egyezség. Az utóbbiak ezennel rendszeresen közlik a vállalatokkal, hogy mikorra várható dolgozójuk visszatérése a munkába, így időben gondoskodhatnak a megfelelő átmeneti, könnyebb beosztás előkészítéséről. A városi tanács a távlati tervében ötven-száz tagú »tanácsfi foglalkoztató« felállítását tervezi, ahol elsősorban azok nyernének munkalehetőséget, akiket pillanatnyilag nem lehet üzemben elhelyezni.

A csökkent munkaképességűek teljes foglalkoztatása nem még máról holnapra. Am az illetékesek foglalkoztatásnak a problémáikkal, s reméljük, az utóbbi évek sok hasznos intézkedését újabbak követik.

K. B.

Nyári mezőgazdasági rendezvények Szegeden

A Hazafias Népfrent megyei bizottsága tegnap értekezletet rendezett a növényvédelmi akcióbizottság képviselőinek részvételével. A tanácskozást Katona Sándor országgyűlési képviselő, a népfrent megyei bizottságának titkára nyitotta meg, majd Kurucz Árpád, a városi tanács kereskedelmi osztályának képviselője számolt be a szabadtéri játékok idején Szegeden rendezendő mezőgazdasági kiállítások előkészítéséről.

Reprezentatív jellegű őszi-barack-kiállítást rendeznek Szegeden július 27-től augusztus 4-ig, a DAV művelődési termében. Csongrád megye termelőszövetkezeinek közül Somogy, Békés, Baranya és Pest megye őszi-barackot termelő tsz-ei is képviseltetik magukat, valamint a HUNGAROF olasz, spanyol, francia és bolgár őszi-barack csomagolásának korszerű technikáját mutatja be.

Az őszi-barack-kiállítással egyidőben növényvédelmi akciókat, valamint növényvédelmi kiállítást rendeznek az MTE SZÉCHENYI TÉRI HELYSÉGÉBEN. Augusztus 9-én pedig a délalföldi virágkiállítást nyitják meg, amelyen részt vesz a többi között az újszegedi Haladás Tsz. a kertészeti vállalat, valamint Makó és Hódmezővásárhely kertészete is. A legszebb árkat kiállítók részére több nagydíjat, I., II. és III. díjat, valamint elismerő okleveleket ad majd át a zsűri.

A kiállítások rendezésére külön bizottságot hívott létre a Hazafias Népfrent, a 9 tagú operatív bizottság elnökét Szél János országgyűlési képviselőt, a szatmári Fehértó Tsz elnökét választották meg.

Június 1-től óránként sugároz híreket a rádió

Júniusban a Magyar Rádió déli 14 órától kezdve óránként sugároz majd híreket a Kossuth, illetve a Petőfi adón. Déliben mindkét állomáson hallhatunk a külföldön és az országban történt eseményekről. Ezt követően a Kossuth-adóban 14, 16, 18, 20, 22, és 24 órakor, a Petőfi adóban pedig 15, 17, 19, 21, és 23 órakor tájékozódhatunk a legfrissebb hírekről.

Befejeződtek a gyulai diáknapiak

Szegedre került az Erkel vándorserleg

A keszthelyi és sárospataki középiskolák diákfesztiválak mellett új színként jelentkezett ez évben az először megrendezésre kerülő gyulai Erkel Diákünnep, ahol öt megyéből — Bács, Békés, Csongrád, Szolnok, Pest — és Szeged városból 63 középiskola mintegy 2500 tanulója adott számot tudásáról, és szórakoztatta, egyben tanította is egymást.

A megyénket és Szegedet képviselő fiatalok valóban nagyon szép, elismerésre méltó eredménnyel szerepeltek. Az összesített pontszámok alapján a szegedi Tömörkény István gimnázium kapta az Erkel vándorserleget, amelyet mindenkor a legtöbb pontszámot elért iskola vesz birtokába a következő Erkel diákünnepig.

A legtöbb aranyérmes a hangszeres szolisták hozták Szegedre. A kiosztásra került tizenhét aranyérmes közül kilencet a Tömörkény gimnázium tanulói kaptak, annak ellenére, hogy — igen helyesen — tekintettel a zenéi szakiskola sajátos jellegére, a bíráló bizottság magasabb mércét állított számukra. A kilenc aranyérmes a következők: Márffy Gabriella (hegedű), Lajos István (oboa), Sindely János (klarinet), Török István (trombita), Matus István (fuvola), Meskó Enikő, Kovács Zsuzsa, Berniczky Zsuzsa, Bakonyi László (zongora). Ezüstéremmel jutalmazták Onczay Csabát (gordonka), Tarnai Kornéliát, Józó Anikót (zongora) a Tömörkény gimnázium tanulói és Csonka Miklóst (gordonka) a Radnóti gimnáziumból. Bronzérmesek: Kiss György

(hegedű) Tömörkény gimnázium és Apró György (hegedű) Rózsa Ferenc gimnázium.

Szép eredménnyel szerepeltek a szólóénekesek is. Aranyérmes Sebők Matild, a Rózsa Ferenc és Véghe Edit, a Tömörkény gimnázium tanulója kapott. Ezüstéremmel jutalmazták Rózsa Sándort, Jobba Évát és Jobba Gabriellát (duó) a Ságvári gimnáziumból, Dubecz Györgyöt, Kállai Klárát a Rózsa Ferenc gimnáziumból és Hány Katalint a Tömörkény gimnáziumból. Bronzérmesek: Agh Györgyi, Zsurka László a Rózsa Ferenc gimnáziumból és Abraham István a Ságvári gimnáziumból.

A vers- és prózamondásnál az induló 134 tanuló közül összesen hárman kaptak aranyérmes, s ezek között van Szabados Margit, a szegedi Tartósító és Húsipari Technikum tanulója, mint egyetlen szegedi és megyei aranyérmes. Ezüstérmesek kaptak: Barra Anikó, Gyurkovics Kálmán, Abraham István a Ságvári gimnáziumból, Berg Katalin, Dubecz György a Rózsa Ferenc gimnáziumból és Molnár Piroksa a Közgazdasági Technikum statisztikai tagozatából. Bronzérmesek: Benke Gábor Húsipari Technikum, Héjja Katalin és Tóth Piroksa Közgazdasági Technikum statisztikai tagozatából.

A csoportok közül a Tömörkény gimnázium nagy sikerrel szereplő énekkarának az egyedüli helyezett Szegedről (aranyplakett). E téren tehát még komoly tenivalók vannak. Vonatkozik ez a népi táncra is, amelyet sem Szegedről, sem a megyéből egyetlen csoport sem képviselt.

Társastáncban az induló tizenhét pár közül éremmel jutalmazott nyolc pár egyike Tárkány Erika és Regős István (Radnóti gimnázium) bronzérmes volt hazra.

A képzőművészeti és fotópályázat mellett a néprajzi és irodalmi pályázaton is szép sikereket értek el a szegedi tanulók. A néprajzi pályázaton — Kiss Lajos aranyérmes, míg a Balogh Tamás, Koltai András, Misán János-hármas ezüstérmes szerzett. Mindannyian a Vedres István Építőipari Technikum tanulói. Az irodalmi pályázaton Vastagh Pál, a Húsipari Technikum tanulója bronzérmes volt.

Az ünnepségek utolsó napján, vasárnap délelőtt került sor a szellemi vetélkedőre, amelyen — mindvégig biztosan vezető — a Radnóti gimnázium csapata lett az első, s ezzel aranyérmes kapott, illetve abba a megtisztelő helyzetbe került, hogy részt vehet a június 2-án Budapesten megrendezésre kerülő országos vetélkedőn. A helikoni és sárospataki ünnepségek legjobb csapataival kell összemérni tudását.

Dr. Koncz János, a KISZ Csongrád megyei bizottságának kulturális felelőse

7-8 hónapi helyettesítésre felvevünk gyakornokot

gépíró

Fizetés képzettségétől független. Viz- és Csatornaművek, Lenin krt. 86.

S. 40636

Figyelem! Figyelem! Kapható camping-sátor 1300-2000 Ft, centrifugator 350 Ft.

Bizományi Áruház Vállalat

S. 40604

KÖNYVESPOLC

FORRADALMI MAGYAR IRODALOM

E kötet előzménye, a »Tanulmányok a magyar szocialista irodalom történetéből«, 1962-ben jelent meg, és néhány hónap alatt elfogyott. A kritikusok és az olvasók köztérség részéről egyaránt felmerült az a kívánság, hogy a valóban hézagpótló könyv újabb hozzáférhetővé váljék. Ennek a kívánságnak tett eleget az Akadémiai Kiadó, amikor a kötetet az 1963. évi ünnepi könyvhétre rövidített, népszerű kiadásban, nagyobb példányszámban és mérsékelt áron ismét megjelentette Szabolcsi Miklós és Illés László szerkesztésében.

A gyűjtemény mai irodalmunk közvetlen előzményét, a magyar szocialista irodalom múltját tárja fel. Tanulmányok sorozata ismereti azokat a műveket, azokat az irodalmi áramlatokat és alkotókat, akik a múltban szocialista eszméket vallottak. Sok olyan mű és alkotó kerül így a figyelem előterébe, akikről sokszor elfeledkezünk: nehéz harcok emléke, bonyolult küzdelmek elevenednek fel, olyan kérdések, olyan viták, amelyek a ma számára is fontosak. A kötet bevezetője a magyar szocialista irodalom történetét tekintti át röviden, a többi tanulmány pedig egy-egy nevezetes alkotót, kritikust mutat be, mások a szocialista irodalom egy-egy csoportját, tömörülését, folyóiratát tárgyalják.

GYÖRFFY GYÖRGY: AZ ÁRPÁD-KORI

MAGYARORSZÁG TÖRTÉNETI FÖLDRAJZA

Ez a több mint 900 oldalas mű az Árpád-kori Magyarország minden egykorú községét, városát és várát felölelő történeti topográfia első kötete. Megyék szerint csoportosítva alfabétikus sorrendben ismerteti a helységek vonatkozó adatait és rajzolja meg történetüket kialakulásuktól kezdve 1332-37-ig, az első országos összeírásig. Ezzel a szerző biztos alapot nyújt további gazdasági és társadalomtörténeti, régészeti, művészettörténeti, néprajzi, nyelvészeti és természeti földrajzi kutatásokhoz. A munka egyben hasznos kézikönyv a helytörténet, a szűkebb hazája iránt

érelklődő ember számára, aki ehelyett a falujára, városára vonatkozó teljes történeti anyag mellett a tárgyalás megkötésének vázlatát is megkapja. Az öt kötetre tervezett munka első kötete 15 vármegye — Abaujvár, Arad, Árva, Bács, Baranya, Bars, Békés, Bereg, Beszterce, Bihar, Bodrog, Borsod, Brassó, Csanád és Csongrád — történeti földrajzát öleli fel. A gazdagon szemléltetett hézagpótló munka — amely az Akadémiai Kiadó gondozásában látott napvilágot — méltán tart számot nemcsak a történészek, szociográfusok, tanárok és egyetemi hallgatók érdeklődésére.

Lengyel művész zongoraestje a Zeneművészeti Szakiskolában

Lydia Grychtolowna a kitűnő képzettségű Európa-szerte ismert lengyel zongoraművész játszott nagy sikerrel szombaton este a Zeneművészeti Szakiskola nagyszalonjában.

Ha — jóformán csak romantikus műveket adó — műsora nem is, de nagyszerű felkészültsége, rendkívül finom és színes játéka egy csapásra meghódította az aránylag kisszámú hallgatókat. A ritkán tapasztalható természetességgel, billentéssel kulturáltsággal és ízléssel

agógiai megoldásokkal megvalósított Schubert: B-dur Impromptu és Wanderer-művész, valamint a Chopin: Andante Spianato et Grande Polonaise előadása a művész nagyszerű romantikus interpretációját mutatta be. Szymanowski B-moll Variációk és Szkrjabin Preludium és Nocturne, balkézre című műveiben is az a kifinomultság ragadott meg, s csak fokozta elismerésünket az a szófa muzsikálás, amit a rádió adások hosszú sorában nyújtott.

V. I.

Rádióműsor

Kedd
KOSSUTH RÁDIO
4.30 Hírek. 4.35 Vidéman, frissen! 5.00 Hírek. 5.05 Falurádió. 6.00 Hírek. 6.25 Pillanatfelvétel. 7.00 Hírek. 7.05 Új könyvek. 7.30 Színház- és moziműsor. 8.00 Műsorismertetés. 8.10 A Gyermekrádió műsora. Moha bácsi, a törpe. 8.30 »Új nótát fújunk...« 8.50 Napirend... 8.55 Könyvnyüzene. 10.00 Hírek. 10.10 Zongoramuzsika. 10.55 A kőrök, Vigjáték. 12.00 Hírek. 12.15 Táncczenei koktél. 12.58 A vidéki színházak műsora. 13.00 Operaszínek. 13.50 Mi van a szobában? Versek gyermeknek. 14.00 Magyar nóták, csárdások. 14.40 Magassígyelöben. 14.50 A Magyar Rádió és Televízió gyermekkorosa énekel. 15.00 Hírek. 15.08 Időjárásjelentés. 15.10 A Berlini Rádió ajándéktereksel-

ből. 15.25 Törvénykönyv. 15.40 Magyar fúvószena. 16.05 Unnepló könyvhét. 1963. 16.22 Gershwin F-dúr zongoraverseny. 16.55 Műsorismertetés. 17.00 Hírek. 17.15 Vörös Kálmán népi zenekara játszik. 17.45 Van új a nap alatt! 18.00 Sárosi Katalin, Fanny Daal és Nat King Cole énekel. 18.30 Válasz Miskolcra. 18.50 Egy áral több arca. 19.25 A Szabó család. 19.55 Jó éjszakát, gyerekek! 20.00 Esti krónika. 21 óra 30 Könyvnyüzenei híradó. 21 óra A magyar líra gyöngyszemei. 22.00 Hírek. 22.15 Mai szemmel... 22.25 Magyar művészek operettangversenye. 23.10 Zenekari muzsika. 24.00 Hírek. 0.10 Robert Farnon zenekara játszik.

PETŐFI RÁDIO
6.10 Torna. 6.30 Hírek. 8.00 Hírek. 14.00 Időjárás- és vízállás-jelentés. 14.17 Műsorismertetés. 14.20 Zenekari muzsika. 15.10 Még a holnap is a vasút? 15.23 Angol szerzők operáiból. 16.00 Hírek. 16.05 Verbunkosok, népdalok. 16.45 Időszervi nemzetközi kérdések. 16.55 Filmzene. 17.15 cimbalom Liszt Ferenc... 18.00 Hírek. 18.05 Unnepló könyvhét. 1963. 18.35 Kellemes percek... 19.00 Hírek. 19.05 Kulturális szemle Matyóföldön. 19.25 Szórakoztató magyar muzsika. 19 óra 40 A napolyi Scarlatti-zenekar hangversenye. 21.00 Hírek. 21 óra 05 Garaudy: Válasz Jean Paul Sartrenak. 21.15 Táncczene. 22.00 Kamarazene. 23.00 Hírek.

Televízióműsor

17.50 Hírek. 17.55 Iskolások műsora. 1. 100 kérdés — 100 felelet. 2. Allatpercek. Ráth-Végh István könyve nyomán. 18.55 Falujáró kamera. 19.00 Amiről beszélnek. 19.30 Tv-híradó. 19.45 Szép álmokat, gyerekek! 19.55 A sátn temploma. Magyarul beszélő NDK-film. III. rész. Csak 14 éven feletlieknek. 21.20 Az Operaház — jelmez nélkül. Közvetítés az Opera-klubból. 22.00 Hírek. Tv-híradó (ism.).